

Tieteellisessä julkaisemisessa arvostus on kustannuksia tärkeämpää valuuttaa

Fakta Julkaistu 06.11.2015 klo 10:37 Kirjoittaja Jessica Parland-von Essen

Tällä viikolla tiedejulkaisualaa on ravistanut uutinen kielitieteellisen Lingua-lehden koko toimituksen eroamisesta ja uuden Glossa-lehden perustamisesta protestina edellisen lehden omistajan, Elsevierin, hintapolitiikalle. Uusi Glossa-lehti tulee toimimaan tuoreen [Open Library of Humanities](#)-kustantamon piirissä. Uusi toimintamalli perustuu kirjastojen ennakkomaksujärjestelmälle, joka on saavuttanut nopean suosion yliopistojen kesken. Vastikään myös Ruotsin kansalliskirjasto liittyi yhteistyöhön, jonka avulla pyritään muuttamaan tiedekustantamisen mallia varsinkin monografiapainotteisten humanististen alojen puolella. Näyttääkin siltä, että tällä tavalla kustannuksia pystytään järjeistämään selvästi.

Martin Paul Eve © 2015 Birkbeck Media Services / Dominic Mifsud

Hanketta vetävä Martin Paul Eve osallistui 5. marraskuuta Helsingissä järjestettyyn Open Access and New Forms of Academic Collaboration -seminaariin. Eve puhui tilaisuudessa tieteellisen julkaisemisen periaatteista, jossa arvostus itse asiassa on suoraa kustannuksia tärkeämpää valuuttaa.

Lisäksi hän huomautti, että yksinkertainen, taloudellinen kilpailuajattelu ei sovellu tieteeseen, sillä jokainen tutkimus on erilainen, eikä sitä suoraan voi kilpailuttaa tai verrata muuhun tutkimukseen. Julkaiseminen kuitenkin maksaa ja siksi uusia kustannusmalleja on otettava käyttöön. Hyvä huomio, jonka hän myös esitti tilaisuuden loppukeskustelussa oli, että nykyisin pyritään usein vertailemaan ja mittaamaan käytäntöjä, mikä aina sitoo ja ohjaa tutkijoiden toimintaa olemassa oleviin normeihin. Jos sen sijaan arvioitaisiin ihmisiä ja heidän kykyjään, heidän toimintaansa ja valintojaan ei turhaan rajoitettaisi, vaan riskinotto voisi lisääntyä ja uudet toimintamallit mahdollistuisivat.

Seminaarissa käsiteltiin lisäksi kehitystä digitaalisissa ihmistieteissä ja siinä vaadittavaa ja syntyvää yhdessä tekemistä. Esimerkkeinä mainittiin muun muassa [Tieteen termipankki](#) ja siihen liittyvä [monitieteinen termityö](#) sekä [hackathonissa syntyneitä mielenkiintoisia pienhankkeita](#).

Uutinen Linguan toimituksen eroamisesta: [Entire editorial staff of Elsevier journal *Lingua* resigns over high price, lack of open access](#)